

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 31. heinäkuuta 2024
(OR. en)

12617/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0195(NLE)

UD 150
BIH 11

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	30. heinäkuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 335 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta mainitun sopimuksen pöytäkirjassa 2 olevassa lisäyksessä A olevan 17 artiklan 4 kohdan mukaisia sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevien yleisten vaatimusten vahvistamiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 335 final.

Liite: COM(2024) 335 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.7.2024
COM(2024) 335 final

2024/0195 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta mainitun sopimuksen pöytäkirjassa 2 olevassa lisäyksessä A olevan 17 artiklan 4 kohdan mukaisia sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevien yleisten vaatimusten vahvistamiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee EU:n sekä Bosnian ja Hertsegovinan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen vakautus- ja assosiaationeuvostossa unionin puolesta otettavaa kantaa sähköisesti annettuja alkuperäselvityksiä koskevista yleisistä vaatimuksista tehtävän päätöksen vahvistamisen suunniteltuun hyväksymiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välinen vakautus- ja assosiaatiosopimus

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen¹, jäljempänä 'sopimus', tarkoituksena on tukea Bosnia ja Hertsegovinan pyrkimyksiä kehittyä toimivaksi markkinataloudeksi. Sopimus tuli voimaan 1. kesäkuuta 2015.

2.2. Vakautus- ja assosiaationeuvosto

Sopimuksen 115 artiklan määräysten mukaisesti perustettu vakautus- ja assosiaationeuvosto voi antaa suosituksia ja tehdä päätöksiä. Vakautus- ja assosiaationeuvosto laatii päätöksensä ja suosituksensa kahden osapuolen yhteisellä sopimuksella.

2.3. Vakautus- ja assosiaationeuvoston suunniteltu säädös

Vakautus- ja assosiaationeuvoston on määrä hyväksyä seuraavassa kokouksessaan tai kirjeenvaihtona päätös sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevien yleisten vaatimusten vahvistamisesta, jäljempänä 'suunniteltu säädös'.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Brysselissä 5 päivänä helmikuuta 2020 pidetyssä ensimmäisessä siirtymäkauden alkuperäsääntöjä käsitelleessä teknisessä kokouksessa suurin osa etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen², jäljempänä 'yleissopimus', sopimuspuolista sopivat panevansa täytäntöön yleissopimuksen tarkistetut säännöt³, jäljempänä 'siirtymäkauden alkuperäsäännöt', rinnakkain yleissopimuksen sääntöjen kanssa kahdenvälisesti siirtymäkauden ajan, kunnes yleissopimuksen tarkistetut säännöt hyväksytään.

Yleissopimuksen sopimuspuolten keskuudessa tuli 1 päivänä syyskuuta 2021 voimaan alkuperäsääntöjä koskevien kahdenvälisten pöytäkirjojen verkosto, jonka ansiosta siirtymäkauden sääntöjä voidaan soveltaa muun muassa EU:n sekä Bosnia ja Hertsegovinan välillä.

Siirtymäkauden alkuperäsääntöjen tavoitteena on ottaa käyttöön joustavampia sääntöjä, jotta tavarat saisivat etuuskohteluun oikeuttavan alkuperäaseman helpommin, ja luoda mahdollisuus käyttää sähköisesti annettuja ja/tai sähköisesti toimitettuja alkuperäselvityksiä.

¹ EUVL L 164, 30.6.2015, s. 2.

² EUVL L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ EUVL L 339, 30.12.2019, s. 1.

EU sekä Bosnia ja Hertsegovina sopivat soveltavansa sopimuksen pöytäkirjassa 2 olevassa lisäyksessä A olevan 17 artiklan 4 kohdan määräyksiä sähköisesti annettaviin alkuperäselvityksiin, minkä vuoksi yleiset vaatimukset on määritettävä.

Sopimuspuolet hyväksyivät 7 päivänä joulukuuta 2023 pidetyssä yleissopimuksen sekakomiteassa yksimielisesti sekakomitean suosituksen sähköisten todistusten käytöstä nykyisen yleissopimuksen puitteissa. Suosituksessa vahvistetaan luettelo edellytyksistä, joiden täyttyessä tuojaosapuoli voi hyväksyä EUR.1-tavaratodistuksena annetun alkuperäselvityksen.

Kyseiset edellytykset ovat samat kuin sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevat tämän ehdotuksen yleiset vaatimukset.

Jotta varmistettaisiin Euroopan unionissa tavaratodistusten muodossa sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevien määräysten yhdenmukainen soveltaminen, komissio suunnittelee perustavansa sähköisen järjestelmän sähköisesti annettavien tavaratodistushakemusten jättämistä, kyseisten todistusten antamista, tietojen tallentamista sekä jäsenvaltioiden tulliviranomaisten ja yleissopimuksen sopimuspuolten välistä tietojenvaihtoa varten. Sähköinen alkuperätodistusjärjestelmä, jäljempänä 'EU:n e-PoC-järjestelmä', olisi perustettava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 ja sen täytäntöönpanosäännösten mukaisesti.

Neuvoston olisi vahvistettava vakautus- ja assosiaationeuvostossa otettava EU:n kanta.

Ehdotetut puitteet ovat luonteeltaan teknisiä ja liittyvät osapuolten välillä tällä hetkellä sovellettaviin siirtymäkauden alkuperäsääntöihin, eivätkä ne vaikuta alkuperäsääntöjä koskevan pöytäkirjan sisältöön. Sen vuoksi niistä ei tarvitse tehdä vaikutustenarviointia.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään, että neuvosto tekee päätöksen ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”⁴.

4.1.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Vakautus- ja assosiaationeuvosto on sopimuksella eli Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka vakautus- ja assosiaationeuvoston on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

⁴ Unionin tuomioistuimen tuomio, 7. lokakuuta 2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää, ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä sellaiseksi pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan. Sen vuoksi päätösehdotuksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmät

Päätösehdotuksen oikeusperustan olisi oltava SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevilla yleisillä vaatimuksilla ei ole mitattavissa olevaa vaikutusta EU:n talousarvioon, koska niiden soveltamisala koskee pääasiassa kaupan helpottamista ja tulliviranomaisten nykyaikaisten käytäntöjen vahvistamista. Niillä otettaisiin käyttöön yksinkertaistuksia aloilla, jotka kuuluvat edelleen viranomaisten toimivaltaan, vaikuttamatta niiden sääntöjen sisältöön, joiden perusteella tavarat saavat alkuperäaseman. Sähköisesti annettavien alkuperäselvitysten käyttö parantaa tullitarkastusten tehokkuutta ja vähentää petosriskiä, koska todistusten antaminen ja todentaminen tapahtuu suojatussa ympäristössä.

6. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska vakautus- ja assosiaationeuvoston säädöksellä täydennetään Euroopan talousyhteisön sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisen sopimuksen pöytäkirjaa 2, on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisellä vakautus- ja assosiaatiosopimuksella perustetussa vakautus- ja assosiaationeuvostossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta mainitun sopimuksen pöytäkirjassa 2 olevassa lisäyksessä A olevan 17 artiklan 4 kohdan mukaisia sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevien yleisten vaatimusten vahvistamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan välisen vakautus- ja assosiaatiosopimuksen, jäljempänä 'sopimus', neuvoston ja komission päätöksellä (EU, Euratom) 2015/998¹, ja sopimus tuli voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015.
- (2) Sopimuksen 115 artiklan määräysten mukaisesti perustettu sekakomitea voi tehdä päätöksiä sopimuksen 117 artiklan nojalla.
- (3) Vakautus- ja assosiaationeuvoston on määrä hyväksyä seuraavassa kokouksessaan päätös, jossa vahvistetaan sähköisesti annettavia alkuperäselvityksiä koskevat yleiset vaatimukset.
- (4) Koska vakautus- ja assosiaationeuvoston päätös sitoo unionia, on aiheellista määrittää vakautus- ja assosiaationeuvostossa unionin puolesta otettava kanta.
- (5) Brysselissä 5 päivänä helmikuuta 2020 pidetyssä ensimmäisessä siirtymäkauden alkuperäsääntöjä käsitelleessä teknisessä kokouksessa suurin osa etuuskohteluun oikeuttavia Paneurooppa–Välimeri-alkuperäsääntöjä koskevan alueellisen yleissopimuksen², jäljempänä 'yleissopimus', sopimuspuolista sopivat panevansa täytäntöön yleissopimuksen tarkistettut säännöt³, jäljempänä 'siirtymäkauden alkuperäsäännöt', rinnakkain yleissopimuksen sääntöjen kanssa kahdenvälisesti siirtymäkauden ajan, kunnes yleissopimuksen tarkistettut säännöt hyväksytään.

¹ Neuvoston ja komission päätös, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2015, Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Bosnia ja Hertsegovinan vakautus- ja assosiaatiosopimuksen tekemisestä (EUVL L 164, 30.6.2015, s. 548).

² EUVL L 54, 26.2.2013, s. 4.

³ EUVL L 339, 30.12.2019, s. 1.

- (6) Siirtymäkauden alkuperäsääntöjen soveltamisella varmistetaan kauppavirtojen ja tullikäytäntöjen mukauttaminen siihen asti, kun ne yleissopimuksen tarkistettut säännöt, joihin siirtymäkauden alkuperäsäännöt perustuvat, tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.
- (7) Useiden yleissopimuksen sopimuspuolten⁴ keskuudessa tuli 1 päivänä syyskuuta 2021 voimaan alkuperäsääntöjä koskevien kahdenvälisen pöytäkirjojen verkosto, jonka ansiosta siirtymäkauden sääntöjä voidaan soveltaa⁵ yleissopimuksen muutoksen voimaantuloon asti.
- (8) Siirtymäkauden alkuperäsääntöjen⁶ kahtena päätavoitteena on ottaa käyttöön joustavampia sääntöjä, jotta tavarat saisivat etuuskohteluun oikeuttavan alkuperäaseman helpommin, ja luoda mahdollisuus käyttää sähköisesti annettuja tai sähköisesti toimitettuja alkuperäselvityksiä.
- (9) Unioni sekä Bosnia ja Hertsegovina sopivat soveltavansa sopimuksen pöytäkirjassa 2 olevassa lisäyksessä A olevan 17 artiklan 4 kohdan määräyksiä sähköisesti annettaviin alkuperäselvityksiin. Sen vuoksi olisi määritettävä yleiset vaatimukset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Vakautus- ja assosiaationeuvostossa unionin puolesta otettava kanta perustuu tämän päätöksen liitteenä olevaan vakautus- ja assosiaationeuvoston säädösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

⁴ EU, Islanti, Sveitsi (mukaan lukien Liechtenstein), Norja, Färsaaret, Israel, Jordania, Palestiina (tätä nimitystä ei pidä tulkita Palestiinan valtion tunnustamiseksi, eikä se rajoita jäsenvaltioiden kantoja tässä asiassa), Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kosovo (tämä nimitys ei vaikuta asemaa koskeviin kantoihin, ja se on YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1244/1999 ja Kansainvälisen tuomioistuimen Kosovon itsenäisyysjulistuksesta antaman lausunnon mukainen), Pohjois-Makedonia, Serbia, Montenegro, Georgia, Moldovan tasavalta ja Ukraina.

⁵ EUVL C, C/2024/1637, 20.2.2024

⁶ EUVL L 2024/245.